

Felavattuk a Dr. Káldy József Erdőgépfeljesztő Központot

A megnyitón *dr. Faragó Sándor* dékán, *Gémesi József* ügyvezető (ÁPV Rt.), *Wisnovszky Károly* osztályvezető (FVM) és *dr. Jámbor László* vezérigazgató (TÁEG Rt.) köszöntötte a megjelenteket.

„**Káldy József** erdőmérnök, egyetemi tanár az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kara Erdészeti Géptani Tanszékének 1959-től 1983-ig volt a vezetője. Tevékenységével elindította az Erdészeti Géptani Tanszék oktatási és kutatási munkáját, megteremtve annak technikai háttérét. Irányításával az 1960-as évek elején épült a maga idejében korszerű géptani tanműhely, amely egészen a múlt év végéig biztosította az Erdészeti Géptani Tanszék gyakorlati oktatásának a háttérét. A közelmúltban – az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt.-nek, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti Hivatalának, a Tanulmányi Erdőgazdaság Rt.-nek és a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának összefogásával – lehetőség adódott arra, hogy némiképpen kibővített profillal új, a mai kor követelményeinek megfelelő objektum épüljön” – írja *Horváth Béla* az „Erdésztnagy-jaink arcképcsarnoka” című kiadványban, melynek kilencedik füzeté *Káldy József* életével és munkásságával foglalkozik.

A létesítmény „Erdőgépfeljesztő Központ”-ként működik majd azzal a céllal, hogy:

– biztosítsa a felső- és a középfokú erdészeti gyakorlati oktatás gépészeti tanműhely igényét, valamint

– erdészeti gépfeljesztő bázishely legyen az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. alá tartozó erdőgazdasági rt.-k műszaki fejlesztési igényeinek kielégítésére.

Az „Erdőgépfeljesztő Központ” tervezett tevékenységei között számos olyan feladat rész is szerepel, amelyek

szükségességét már *Káldy József* megfogalmazta, megvalósításukon munkálkodott, és amelyek ma is időszerűek, nevezetesen:

– az erdőgazdasági terület gépesítettségi helyzetének folyamatos nyilvántartása, a fejlesztési igényének felmérése;

– a gépesítési terület hiányhelyeinek naprakész előrejelzése;

– a gépfeljesztési elképzelések folyamatos gyűjtése, összehangolása, ezek alapján a kutatási és fejlesztési irányok meghatározása;

– a hazai gépgyártás összehangolása, beleértve a mezőgépgyártás azon produktumait is, amelyek erdészeti alkalmazása lehetséges;

– a naprakész piaci információk gyűjtése a világ erdőgép-kínálatáról;

– a Magyarországon nem gyártott erdészeti gépek beszerzésének segítése, többes igény esetén azok összehangolása, közös gépbeszerzések;

– a gépzem dokumentációs háttérének biztosítása az erdészeti gépek dokumentációs tárnak létrehozásával,

tájékoztatta a jelenlévőket *dr. Horváth Béla* tanszékvezető és *Reményi Imre*, a TÁEG Rt. műszaki igazgatója.

Sokszor leírtuk már különféle eseményekről készített beszámolóinkban, hogy családi-as hangulatban történt az összejövetel. Nos, most valóban bensőséges, családias volt a létesítményavató, hiszen ott volt a Professor Úr felesége, gyermekei, unokái... és akik

hisznek az emberi szellem öröklétében, érezhették, hogy ott volt maga a névadó is.

Igazán csak az hal meg, akit elfelejtnek. Ez igaz, ám az emlékezés és a megbecsülés között van valami többlet, amit csak azok kaphatnak meg, akik – a mi esetünkben a szakmában – valami nagyot, lelkekben is maradandót alkotnak. *Bedő Albertről, Kiss Ferencről, Roth Gyuláról, Kaán Károlyról, Vadas Jenőről* iskolákat, emlékérmeket nevezünk el, és most *Káldy József* is e névsorhoz tartozik. Ha élne, nyolcvanéves lenne. Méltóbb születésnap ajándékot nehezen lehetett volna elképzelni.

(Tervező: *Dankovics Erzsébet, kivitelező: Lépték Kft., Szombathely, Farkas István cégvezető és dr. Tóth József főépítészvezető. A parkosítást Horváth István vállalkozó végezte.*)

Érdekes, hogy kandidátusi értekezését „A rezgőnyár szerepe erdeink fatermesztésének fokozásában” témában védte. Az értekezés címe is sugallja, hogy sokoldalú memók volt. Szakmai életútján a műszaki ismeretek iránti vonzódás a meghatározó, de – mint a hallgató korában írt tanulmányából látható, amely ma aktuálisabb, mint valaha – humanista volt aggódo haza- és család szerettel.

Pápai Gábor

Magunkról – magunknak

*Vajjon örökre így maradnak
Kidalolatlan kegyelemben,
Dalai a bű bánatozó
Napverte bús magyar nyaraknak.*

Ady

Wagner: Istenek alkonya című zenedrámájában van a következő gondolat. Az ifjúság istennőjét elviszik a városépítő óriások: a maguk kedvének szolgálatára. Az ifjúság istennőjének távozásával azonban megváltozik a világ. Az istenek öregedni kezdenek: az egyik nem bírja kalapácsát, a másikkal elméje lesz homályos. Meghalnak az istenek, mert elvitték a gonosz, kísértő hatalmak az ifjúságot. – Meghal a magyar, ha a magyar ifjúság nem tud kiszabadulni a föld, a pénz, az átok kísértésének hatalmából.

Ez a gondolat jutott eszembe, amikor a magyar népesedés legújabb statisztikai adatainak tükrében a magyarság biológiai erejének egyre inkább bekövetkező elernyedését, hanyatlását kellett meglátnom. Nem volt ez így a múltban.

Hol is lennénk már, talán a nevünket sem ismernek Európában, ha a magyarságnak nem lett volna olyan csodálatos biológiai ereje, mint a múltban volt.

Az 1047 évvel ezelőtt betelepedett honfoglaló nép lélekszáma 100 ezer vagy 500 ezer volt. A magyarság már az Árpádok alatt Európa egyik legha-

talmasabb nemzetévé erősödött. Bár a tatárhordák végiggázolták és pusztították az egész országot, mégis Mátyás alatt már 4 millió színmagyar lakta ezt a gyönyörű földet. Hiába volt a török uralom 250 esztendő szörnyű pusztítá-

sa, amelynek végén 3 millióra apadt a magyarság száma. Hiába tekintették a Habsburgok a magyar katonát sakkfigurának, kit majd itt, majd ott használtak és áldoztak fel saját hatalmi céljaik megvalósítására. Hiába folyt annyi vér, mert a magyar ifjúságnak volt ereje és hite ahhoz, hogy mindent újrakezden. 1914-ben már a 18 milliónyi magyar honi népből 54,5 százalék a magyar. Ma „annyi balszerencse s oly sok viszály után” is 13 250 000-re tehető a magyarság száma. Ez ideáig csodálatos. Ma hol vagyunk ettől!

Hazánk területén 1925-ben 250 ezer, 1932-ben 205 ezer, 1937-ben 178 ezer gyermek született. A természetes szaporodás 1932-ben 7,2, 1939-ben 4,8, ma 5,6 1000 lélekre. Ha valamely országban 1000 lélekre nem esik 20 születés, akkor az az ország az elöregedés útjára lépett. Hazánkban ez az érték 1938-ban 19,5, 1939-ben 18,3 volt, míg régebben 23–32 között ingadozott.

„A nemzet sorsa, jövője bölcsőinek számától függ.” Elfogyó, elöregedő népek nem fognak szóhoz jutni a fiatal Európában. Régen elég lehetett, de ma nem elég hagyományokra, műveltségi fölényre vagy földrajzi helyzetre hivatkozni egy ország birtoklásánál, amikor szerte Európában az a törekvés, hogy országhatárnak a népi határt tekintsék. „Csak az a miénk, amelyet családdal és gyermekkel tudunk megszállni.”

Az egyke okairól köteteket írtak már össze. Ezekre nem is akarunk ezúttal kiterjeszkedni. Most csak arra akarunk rámutatni, hogy az egyke problémáit, mint általában az egész magyar élet problémáit mind megtaláljuk népköltészetünkben, s méghozzá egészen egyéni fogalmazásban. A magyar parasztságot ugyanazok a gondolatok foglalkoztatták – írja Lükő Gábor A magyar lélek formái című könyvében –, ami Arany Jánost s Ady Endrét gyötörte. Hely híján csak ezt az egy Gyergyóújfaluból származó népdalt hallgassuk meg:

*Felszántom a kertem alját?
S ne teremjen több violát
S ne teremjen több violát,
A császárnak több katonát.
Szántottam gyepes gyűkeret
S vettem bánatot eleget,
Szántottam gyepes gyűkeret
S vettem bánatot eleget.*

Nem emleget az a nóta sem gazdasági, sem kényelmi szempontokat. Ezeket csak az egyike szakirodalmi ismeri és az a társadalmi osztály, amelyből a tudós szociológusok származtak – írja tovább Lükő Gábor.